

Materiaalinen kulttuuri ja kulttuurin materiaalisuus pitkällä 1800-luvulla

1800-luvun tutkimuksen verkoston 9. vuosikonferenssi

Jyväskylä 26.-27.1.2017

<http://www.lib.niu.edu/1998/ih529802.html>

Materiaalinen kulttuuri ja kulttuurin materiaalisuus pitkällä 1800-luvulla

1800-luvun tutkimuksen verkoston 9. vuosikonferenssi
Jyväskylä 26.-27.1.2017

Tervetuloa 1800-luvun tutkimuksen verkoston 9. vuosikonferenssiin!
Welcome to the 9. annual conference of the 1800s research network!

Keynote-puhujat // Keynote speakers

Vesa-Pekka Herva, professori, Oulun yliopisto (Professor, University of Oulu)
Johanna Ilmakunnas, professori, Turun yliopisto (Professor, University of Turku)
Mikkel Venborg Pedersen, tohtori, vanhempi tutkija ja kuraattori, Tanskan Kansallismuseo (PhD, Curator and senior researcher, National Museum of Denmark)
Annika Waenerberg, professori, Jyväskylän yliopisto (Professor, University of Jyväskylä)

Järjestäjät // Organizers

Piia Einonen, dosentti, historian ja etnologian laitos, Jyväskylän yliopisto (*Docent, Department of History and Ethnology, University of Jyväskylä*)
Olli Heikkinen, FT, Taideyliopiston Sibelius-Akatemia (*PhD, University of the Arts Sibelius Academy*)
Juha Laakkonen, FM, historian ja etnologian laitos, Jyväskylän yliopisto (*MA, Department of History and Ethnology, University of Jyväskylä*)
Helena Lonkila, FT, musiikin, taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitos, Jyväskylän yliopisto (*PhD, Department of Music, Art and Culture Studies, University of Jyväskylä*)
Arja Turunen, FT, historian ja etnologian laitos, Jyväskylän yliopisto (*PhD, Department of History and Ethnology, University of Jyväskylä*)
Merja Uotila, FT, historian ja etnologian laitos, Jyväskylän yliopisto (*PhD, Department of History and Ethnology, University of Jyväskylä*)
Annika Waenerberg, professori, musiikin, taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitos, Jyväskylän yliopisto (*Professor, Department of Music, Art and Culture Studies, University of Jyväskylä*)

E-mail: 1800luku.vuosikonferenssi@gmail.com

1800-luvun tutkimuksen verkosto järjestää konferenssin yhteistyössä SKS:n kanssa. Konferenssia ovat rahoittaneet Niilo Helanderin säätiö ja Yhteiskunnan historian huippuyksikkö.

The 1800s research network is organizing this conference in cooperation with SKS. The Conference has been funded by the Niilo Helander Foundation and the Finnish Centre of Excellence in Historical Research, History of Society: Re-thinking Finland 1400-2000

Ilmoittautuminen // Registration:

Ilmoittautuminen **perjantaihin 13.1.2017** mennessä lomakkeella osoitteessa <https://www.jyu.fi/hum/lomakkeet/1800luku>

Registrations by **Friday 1/13/2017** with form at the website <https://www.jyu.fi/hum/lomakkeet/1800luku>

Majoitus ja matkustus

1800-luvun tutkimuksen päivät, Jyväskylä, 26.-27.1.2017

Tapahtuman järjestelytoimikunta on varannut alustavat huonekiintiöt ja neuvotellut sopimushinnat alla mainituista hotelleista, joilla on ihanteellinen sijainti kaupungin keskustassa Matkakeskuksen läheisyydessä ja 10-15 min kävelymatkan päässä konferenssipaikalta Seminaarinmäellä. Osallistujien tulee tehdä majoitusvarauksensa itse suoraan hotellista (ei nettivarausagenttien sivujen kautta). Sopimushinnat (huone/vrk) ovat voimassa mainittuihin päivämääriin asti tehdyissä huonevarauksissa huoneiden saatavuuden mukaan, varaustunnus 1800-luku.

Original Sokos Hotel Alexandra, Hannikaisenkatu 35. Varaukset myyntipalvelun kautta sales.jyvaskyla@sokoshotels.fi tai puh. 020 1234 640. Sopimushinta voimassa 5.1.2017 mennessä tehtyihin varauksiin.

- yhden hengen huone (standard): 99,00 eur
- kahden hengen huone (standard): 109,00 eur

Hotelli Milton, Hannikaisenkatu 29. Varaukset: info@hotellimilton.com tai puh. 014 33 77 900. Sopimushinta voimassa 25.12.2016 mennessä tehtyihin varauksiin

- yhden hengen huone: 75,00 eur
- kahden hengen huone: 100,00 eur

Muita majoitusvaihtoehtoja Jyväskylän keskustassa tarjoaa mm. Omena Hotelli Jyväskylä. Lisätietoja hotelleista ja Jyväskylän seudun matkailusta löytyy osoitteesta <http://visitjyvaskyla.fi/> ja <http://www.jcb.fi/fi/etusivu/kongressiin-osallistujille>

Lentomatkustajille huom.: Jyväskylä-Tikkakoski lentokentän ja Jyväskylän kaupungin välillä ei ole bussiyhteyttä, ja suosittelemme tilaamaan taksin ennakoon, puh. 0100 6900.

Accommodation and travel

1800-luvun tutkimuksen päivät, Jyväskylä, Finland, 26-27 January 2017

All guests are required to make their own accommodation arrangements. The organizers have made block reservations and negotiated special rates for the conference attendees in the two hotels featured below, both located in the center of the city close to the railway station / bus station ("Matkakeskus" in Finnish) with easy access to all city-center services and about 15 min walk from the conference venue, Seminaarinmäki Campus <http://www.jyu.fi/tiedotus/wwwkartat/maps/>

ORIGINAL SOKOS HOTEL ALEXANDRA

The rates (per night per room including taxes and a buffet breakfast + use of guest sauna in the times)

- Single room (standard): €99,00
- Twin room for 2 persons (standard): €109,00 total

To make a reservation:

- Contact the hotel sales office either via e-mail: sales.jyvaskyla@sokoshotels.fi or tel. +358 20 1234 640
- When making your reservation, refer to the discount code "1800-luku"
- The special rates are valid and the availability of rooms is guaranteed only for bookings made by 5 January 2017.

HOTEL MILTON

The rates (per night per room including taxes and a buffet breakfast + use of sauna in the evening from Mon to Fri).

- Single room: €70,00
- Twin room for 2 persons: €100,00 total

To make a reservation:

- Contact the hotel directly either via e-mail: info@hotellimilton.com or tel. +358 14 337 7900
- When making your reservation, refer to the discount code "1800-luku"
- The special rates are valid and the availability of rooms is guaranteed only for bookings made by 26 December 2016.

OTHER ACCOMMODATION

- Omena Hotel Jyväskylä is located (map) in the center of the city close to the railway station. All rooms are designed for four persons, allowing a sizeable group of people to always stay at the hotel at budget rates. Omena Hotels' room rates change in line with demand.
- Participants interested in renting private accommodation can browse services such as Airbnb for available apartments. The average costs of private accommodation varies from around €20 to over €100 depending on the location, number of rooms etc.

TRANSPORTATION AND OTHER INFORMATION

- General information on accommodation and travel in the Jyväskylä Region: <http://visitjyvaskyla.fi/en> and <http://www.jcb.fi/en/etusivu/for-congress-participants>
- Trains from Helsinki to Jyväskylä (travel time approx. 3.5 hrs)
- Buses to/from Helsinki (travel time approx. from 3 to 4.5 hrs)
- Jyväskylä Airport, located 20 km from Jyväskylä (travel time from Helsinki approx. 45 min.). Please note that there is no bus connection between the airport and the city center, and you are advised to book a taxi in advance.

Ohjelma // Program

Torstai

26.1.2017

Thursday

10.00

Ilmoittautuminen ja kahvi

Registration and coffee

H-rakennus, alakerta/Building H, 1st floor

11.00-13.15

Avaussanat ja yleisluennot

Opening words and keynote lectures

H320

Annika Waenerberg: Immateriaalisuuden materiaalisuus 1800-luvun taiteessa

Mikkel Venborg Pedersen: Luxury, Colonies and Consumption in Early Modern Denmark

13.15-14.15

Lounas, omakustanteinen

Lunch, at own cost

14.15-16.15

Rinnakkaiset sessiot

Parallel sessions

Imperiedrömmar och motståndskamp // *Imperial dreams and resistance movement*

Kirjailijoiden suhde materiaaliseen kulttuuriin // *Novelists' relationship to material culture*

Materiaalinen aineisto ja tutkimuksen menetelmät // *The material data and methods of research*

Taide, tiede ja mielikuvat // *Art, science and images*

16.15-17.00

Tauko (Yliopiston tiedemuseo, kahvit)

Break (University's science museum, coffee)

S-rakennus, alakerta/Building S, 1st floor

17.15-18.45

Paneelikeskustelu: Esinetutkimus, materiaallinen kulttuuri ja museot

Panel discussion: Artefact study, material culture and museums

Kansallismuseon ylijohtaja, FT Elina Anttila

Apulaisprofessori Visa Immonen

Dosentti Ildikó Lehtinen

FT Alex Snellman

H320

19.00-23.00

Illanvietto

Social evening

Karttatila (H, 4 krs./4th floor)

Perjantai

27.1.2017

Friday

9.00-11.00

Johanna Ilmakunnas: Käsitöiden materiaallinen kulttuuri 1800-luvun alkupuolella

Vesa Pekka Herva: Materiaallinen kulttuuri ja modernin maailman synty:

arkeologian näkökulma

H320

11.00-12.00

Lounas, omakustanteinen

Lunch, at own cost

12.00-14.00

Rinnakkaiset sessiot

Parallel sessions

Consumption, Trade and Wealth // *Kulutus, kauppa ja varallisuus*

Kirjallisuutemme avainhetkiä // *Key moments of our literature*

Rajapintoja ja siirtymiä // *Interfaces and transitions*

Maaseudun varallisuus ja elintaso // *Wealth and standard of living in countryside*

14.00-14.15

Tauko, kahvia Historican 3. kerroksessa

Break, coffee available in the 3rd floor of H-building

14.15-15.45

Rinnakkaiset sessiot

Parallel sessions

Omistaminen ja omaisuuden arvo historiassa // *Ownership and value of property in the history*

Musiikin materiaalisuus // *Materiality of music*

16.00-17.00

Loppukeskustelu

Closing discussion

H320

Rinnakkaiset sessiot // Parallel sessions

Torstai 26.1.2017 Thursday

14.15-16.15

Imperialdrömmar och motståndskamp <i>Imperial dreams and resistance movement</i>	Kirjailijoiden suhde materiaaliseen kulttuuriin <i>Novelists' relationship to material culture</i>	Materiaalinen aineisto ja tutkimuksen menetelmät <i>The material data and methods of research</i>	Taide, tiede ja mielikuvat <i>Art, science and images</i>
Pj./chair Piia Einonen Puutarhurintalo	Pj./chair Riina Turunen Boombox (M)	Pj./chair Annika Waenerberg H105	Pj./chair Helena Lonkila D209
Susanna Rabow-Edling: <i>Imperiedrömmar i finländsk press</i>	Eliel Kilpelä: <i>Kommissionerna i Zacharias Topelius brevväxling med föräldrarna</i>	Jens Grandell: <i>Kartan som källa och kartan som sinnebild hos Zacharias Topelius</i>	Marketta Luutonen: <i>Virkkaus, 1800-luvun muotiuutuus</i>
Elina Rauhala: <i>Conserving the past, keeping alive the history of native Alaskan cultures</i>	Sari Hartikainen: <i>Norsunluinen lipas. Maria Jotuni ja materiaalisuus</i>	Niina Hämäläinen, Kirsi Keravuori ja Maria Niku: <i>Digitaalisen kirjeen katoava aineellisuus</i>	Sari Kuuva: <i>Maallistuneet Madonnat ja 1800-luvun lopun materiaalisuus</i>
Mikko Myllyntausta: <i>Ei vain tavaranvaihtoa: Britit ja Uuden-Seelannin maorien kanssa käyty kauppa 1830-luvulla</i>	Annika Winberg: <i>Topeliuksen kotikartano Villa Björkudden – sisustus ja valokuva sisustuksen sekä elämäntavan tallentajana</i>	Laura Sallas: <i>Daguerreobase-tietokanta tutkimuksen työvälineenä</i>	Ildikó Sirató: <i>Materialisoidut kansalliset motiivit romanttisissa oopperoissa. Kansanmusiikin instrumenteista kansantansseihin ja uusrenessanssityylisen Budapestin Oopperatalon koristeihin asti</i>
	Reetta Hänninen: <i>"Sitten loppui minulta raha ja paperi" - kirjailija Saima Grönstrand ja kirjoittamisen materiaaliset ehdot</i>	Leena Valkeapää: <i>Onko kaiken takana taideteollisuus? Näkökulmanvaihto Suomen Muinaismuistoyhdistyksen taidehistoriallisiin tutkimusretkiin</i>	Konsta Kajander: <i>"Parempi olla oikeana talonpoikana kuin tyhjänä narrina". Pukeutuminen, esineet ja säätyraajat julkisessa keskustelussa 1850- ja 1860-luvuilla</i>

Rinnakkaiset sessiot // Parallel sessions

Perjantai 27.1.2017 Friday

12.00-14.00

Consumption, Trade and Wealth
Kulutus, kauppa ja varallisuus

Pj./chair Miikka Voutilainen
Boombox (M)

Pirita Frigren ja Miikka Voutilainen:
*Urbanization spill-overs and rural social
adversity in Finland in the nineteenth
century*

•

Merja Uotila ja Maare Paloheimo:
*Production, consumption and material
culture in rural areas in early nineteenth
century Finland*

•

Tiina Hemminki ja Jari Ojala:
*Changes in Early Modern Baltic Region
Consumption Patterns*

•

Ilkka Nummela: *Onnen hetket
autonomian aikana – aineellinen elintaso
ja sen jakautuminen 1800-luvun
Suomessa*

Kirjallisuutemme avainhetkiä
Key moments of our literature

Pj./chair Mikko Pollari
H105

Ilona Pikkanen

•

Heidi Grönstrand

•

Kukku Melkas

•

Veli-Matti Pynttari

•

Mikko Pollari

Rajapintoja ja siirtymiä
Interfaces and transitions

Pj./chair Piia Einonen
Karttatila (H, 4 krs./4th floor)

Mats Fridlund: *Kroppar, krut & kjolar.
Nymaterialistiska perspektiv på
ofärdsärens politiska materialiteter*

•

Anna-Maria Wiljanen: *From rags to
almost riches: The Tangible and
intangibile benefits of the mobility of the
artists and the artists' colonies on the
small European villages*

•

Johanna Skurnik: *Virkamies, kartta ja
siirtokunta. Australian siirtokuntien
hallinnoinnin materiaalisuudesta*

•

Anna Niiranen: *"Lämmin, väljä
vaatekappale riittää hyvin" -
synnytysvaatetus brittiläisessä
opaskirjallisuudessa, 1840-1902*

Maaseudun varallisuus ja elintaso
*Wealth and standard of living in
countryside*

Pj./chair Juha Laakkonen
D209

Kimmo Oikarinen: *Kainuun
kruununmetsätorpparien aineellinen
elintaso*

•

Ninni Närväinen ja Ulla Moilanen:
*Esinelöytöjen kuvastama pitkä 1800-
luku maaseudun säätyläistalossa*

Rinnakkaiset sessiot // Parallel sessions

Perjantai 27.1.2017 Friday

14.15-15.45

Omistaminen ja omaisuuden arvo historiassa
Ownership and value of property in the history

Pj./chair: Sofia Gustafsson
H320

Tiina Hemminki: *Kenestä perukirja laadittiin maaseudulla?*

•

Merja Uotila: *Perukirjat ja muut lähdeaineistot pukeutumishistorian tutkimuksessa*

•

Riina Turunen: *Kotitalouden materiaalsen hyvinvoinnin muutos vararikon seurauksena konkurssien pesäluetteloiden ja perukirjojen kertomana*

Musiikin materiaalisuus
Materiality of music

Pj./chair: Olli Heikkinen
Boombox (M)

Saijaleena Rantanen: *Musiikkikulttuurin muotoutuminen amerikansuomalaisessa työväenliikkeessä 1900-luvun vaihteessa*

•

Vesa Kurkela: *Musiikin materiaallinen kulttuuri Suomessa autonomian ajan viimeisinä vuosikymmeninä*

•

Samuli Korkalainen: *Soitinten käyttäminen kirkkolaulun kehittämisessä 1800-luvun Suomessa*